

FUGLURIN:

Lomvigin og súlan koma

ÁRIÐ ER ENN UNGT. MEN LONGU ERU TEIR FYRSTU GESTIRNIR KOMNIR AFTUR TIL LANDA — LOMVIGIN OG SÚLAN. HESIR KÆRKOMNU GESTIR KÖMU LONGU Á PÁLMESSU. L.e. 25. JANUAR — LOMVIGIN VÍÐA UM LANDIÐ, SÚLAN BARA Í MYKINESI

LOMVIGIN

Lomvigin kemur at landi á pálmessu og í bergið á leyparmessu. t. e. 24. februar. Teir koma aftur í rokurnar í sama stað, har teir buðu árið fyrri.

Teir hava ikki, eins og nógvir aðrir fuglar, nakran ómak av reiðir inum, tí teir verpa á hin bera klettin, og har liggja eggini dygst uppat hvørjum óðrum, so lætt verpa teir; men hóast eggini eru meinið, hendur tað ikki, at teir ikki finna eggini aftur, um teir gera eitt stök út av rokini.

Frá 5. til 8. juni fara menn at ræna ella taka lomvigareggini, og og teir kunnu fáa upp í fleiri túsund, tá alt gongur á besta hátt. Og tað er matur í teimum, tí stór eru tey og væl smakkta. Tað ber orð fyrri, at teir eru so sterk, at um eitt egg kemur dettandi úr loftinum, frá rök ovarlaga í berginum, og rakar ein bát, brotnar eggðið ikki, um tað kemur niður eftir kletna endanum, men fer niður ígjøgnum bátin.

Um eggini verða tikin, verpur hon skjót aftur og vermir í 4 vikur. Stutt fyrri Ólavssøku eru pisurnar floyðdar.

Lomvigin verður veiddur við snaru og fleygstang, áður eisini nógv við fygling; men tað er avlagi, tá hetta beinleiðis avoyddi lomvigarrøkurnar.

Bestu lomvigalondni í Føroyum eru Skúvoy, Dimun, Vestmannabjörgini, norðantil á Viðoyinni, Fugloy o. a.

SÚLAN

Eisini súlan kemur at landi á pálmessu. Um grakarismessu fer hon at væla sær um reiðrið, tað sama sum hon hevði í fjór. Hon verpur eitt hvitt egg og vermir 6-7 vikur. Ungin — ompulin — er hvitur, meðan hann er heilt litil; men fjórðaður er hann graur og vaxdur meyndur grásulan. Eftir mikjalsmessu ryma súlurnar fáv landinum.

Súlan er størsti fuglur, sum byggir í Føroyum, flogið er ein fáv langt. Eyguni hevur hon góð. Høgt úr loftinum sær hon seil og silð í sjónum. Tá stoytir hon seg við miklari ferð og undir kav. Kon kavar djúpt, tað hevur hent, at súla er komin fóst í gom, sum hava staðið á tólv farna dýpi. Súlan byggir bara í Mykinesi. Áður enn Sumbiarhólmur leyp niður, hevði hon setur har, men átti ikki.

Norðan og vestan fyrri Hebridurnar, langt til havs, byggja súlurnar í hópatali á nokrum drangum har.

Um miðjan september taka Mikinesmenn grásúluna, sum annað hvørt verður saltað ella eisini hongd upp at turka.

áðurin ov stórur í mun til figgarorkuna hjá smáum kommumum.

Tað er at vóna, at allir ringmenn taka væl undir við hesum uppskoti, tí hetta er einki minni enn ein munandi táttur í arbeiðinum at steðga fólkaftyngini frá smábýgdum, sum kortini eiga ikki so fáar meguleikar til vinnu og hampiliga úrslitu, bara bót verður uppá vinnulíkindini, havna- og lendingarviðurskiftini.

Tað kann sigast, at hetta tiltak kemur ov seint; men kortini ikki seinri enn so, at tað verður mangari kommunu til almikla nytta.

HANDBÓK FYRI MASKINMEISTARAR

Út er komin ein nýggj, framúrskarandi handbók fyri maskinmeistarar. Hin fyrsta útgávan kom í 1917 og hin seinasta — hin fimta — í 1957. Seinasta útgáva varð prentað í 3500 eintøkum, henda nýggja í 5000 eintøkum og kostar kr. 96,00.

Riisjórn er teknisk lektorin við Keypmannahavnar maskinist-skúla E. Ryssel.

Hann hevur havi 29 medarbeiðarar, og úrslitið er ein handbók, sum við sínum 940 blaðsíðum veruliga hevur alt við, maskinmeistarar hava brúk fyri í dagliga arbeiði teirra — ja, ikki bara teir, men mangir aðrir, ið røkja arbeiði, sum ikki er so fjarskotið maskinmeistarastarv-inum.

HORNAPARKID

Soleiðis eitur ein greinastubbi í »Dagblaðnum«, sera laturverður og fjakstur, har sagt verður, at ikki kom dik á mentunarlívið og ikki fóru menn rættliga at skriva bók-

ur, fyrr enn hetta landstýrið tók við. M. a. verður sagt:

»Einasta æra sjálfstýrislandsstýrið hevur í hesum, er tann, at tá ið tað varð sett á stovn, fingi menn slíkan hug at fara til verka, at teir straks brettu upp um armar. Nú fer at bera til, hugsaðu teir, nú leggja vit okkara meirskul orðini niður og fara undir at fremja gerðirnar, ið skuldu verið gjørdar langt síðan. Einasta æra landsstýrið, hevur í hesum framtaki er altso tann, at landsstýrið er hare.

AT nærri kanningar visa, at 58 av 85 uppfinningum, sum mettar verða fer metastu í heiminum, eru gjørdar av monnum, ið ikki eru komnir til 40 ár. Eitt domi er Marconi, sum bara var 24 ár, tá hann fekk patent uppá sín fyrsta tráðleysa telegraf.

AT smærri trætumal í hjúnarbandinum, sjálvt um tey koma ofta fyrri, eigur ein ikki at taka hatidørliga, sigur ein amerikanskur professari í sálarfrøði. Í hjúnarbondum, har drápligar uppperðir koma upp í millum, er stórus vandi fyrri skilnaði.

AT í gomlum døgum var tað stóru í Bretlandi, at fullir menn vóru koyrdir í eina tunnu, har hól vóru gjørd fyrri ormunum. Har máttu teir standa, hagar til teir sjálvir kundu standa á beinum.

AT í summum støðum í Afriku hava medisinnmennir tikið

5 skúladagar í vikuni

Tað ber alt tann vegin, at leygardagurin um ikki nógv ár verður heilur fridagur á arbeiðsmarknaðinum.

Ein fylgja av hesum verður ivaseg á arbeiðsmarknaðinum. Vit eru sterkir áhugaðir fyrri málinum og arbeiða við tí. Nakrir eru ivasamir í tí rætta at lata skúlarnar aftur leygdag, tá teir koma at nýðast at arbeiða meira hinar dagarnar.

Sjálvir eri eg av teirri áskoðan, at tað fer ikki at bera væl til at halda skúla, tá ið leygardagurin annars er fridagur á øðrum okjum.

Royndir eiga at verða gjørdar longu nú, og vit hava altstóra áhuga fyrri teimum.

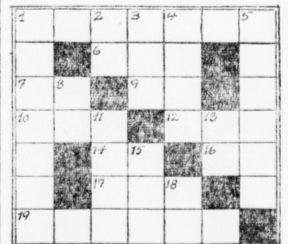
Tropiskur fuglur í Grønlandi

Ikki minst fuglalívið kann siga monnum frá, hvussu stutt er við fiskinum á teimum ymsku fiskiteimum.

Millum teir sjáldsomu fuglarnir sum zoologisk stovnurin hjá universitetinum í Keypmannahavn fær á hvørjum ári úr Grønlandi, hava teir nýliga fingið eina purpurhønu, sum livir í tropiska veðurlagnum, og sum ongund er sædd norðanfyrri New Foundlandi.

Tað er av altstórum áhuga fyrri

KROSSORD

Yvir: 1) Bibl. mansnavn 6) træpeti 7) drykkur 9) heimslag 10) orkulit 12) lokkimat 14) fá tær 16) tóni 17) kona 19) fuglurin.

Níður: 1) land 2) í pottinum 3) vektur 4) fuglur 5) vantar 8) ikki 11) sig 13) stytting 15) persónsfor-navn 18) skipastavir.

Skipafelagið Føroyar

greiðir allan fluttning

á sjógvi
á landi
í luftini

Bíleggið ferðaseðlar

Pf. Skipafelagið Føroyar

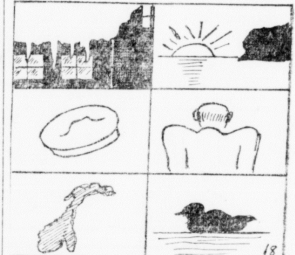
Tlf. 1225

seg saman í feløg, og teir hava ætíð fastar prisir fyrri t. d. at ærka burtur illar andæ. AT sirkus er gamalt í gotuni, tí longu á døgum Alexander mikla, umleið 300 ár f. Kr., hovu teir sirkus har djóraframsýningarnar vóru framúrskarandi. AT menn hava roknað út, at tað hvønn dag verða brúktar 8320 metrar av varraliti.

LAND. Um tú finnur navn fyrri hvørja av myndunum niðanfyrri, tekur fyrsta bókstavin úr hvørjum navni og settur teir saman, fært tú navn á einum landi.

Hvat er tað fyrri eitt land?

—Tá ið landstýrið er fráfrokað, dæmar mæ einki so illa sum upp aftur heitadann havragreyt!

Soga: Hann hevði verið leingi í Danmark. Afturkomin spyr ein av vinnumum hansara:

— Hvát livir tú annars av niðri?

— Av mistokum hjá øðrum.

— Tað kanst tú ikki liva av?

— Jú, eg arbeiði á einari fabrik, sum ger vaskileður.

Vilt tú vita, hvussu ómveriligt

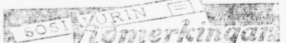
tú ert, skalt tú bara stinga fingur-in niður í eitt fat við vatni og mæla, hvussu stórt holið er, tá tú hevur tikið hann upp aftur.

—Í nátt hevði eg ein ræðuligan drem. Eg droymdi, at eg var strandaður á einari óbygdari oyggi við tveimum vektum, ungum gentum.

— Tað var sanniliga ein hugnaligur dremur.

— Nei, eg droymdi, at eisini eg var ein genta.

— Tú kanst tú ikki læna mær 100 krónur til ... til ... til, tú fært tær aftur?

DYRTIÐ OG VIBOTUR

Vit hava áður nomið við vøktur prístalsins undir seinasta og undir hesum landstýrið. Hesin var avikavist í tíðarskeiðinum

1959-63 ... 44 stig ... ella 124%

1963-65 ... 33 stig ... ella 8,3%

Undir seinasta landstýri fingi allir lonarstettir stórar lonarvið-bøtur í mun til dyrtiðina — eisini útróðramenn og fiskimenn.

Undir hesum landstýrinum hava allir lonarstettir fingið lonarvið-bót í mun til dyrtiðina — uttan útróðramenn og fiskimenn.

Undir seinasta landstýri fingi útróðramenn fyrst hækkad prís-viðbótina frá 4 og 6 oyru upp í 9 oyru, t.e. ávíka vist 125 og 50 pst.

Seinni var prísviðbótin hækkad til 15 oyru ok. Taka vit hesa hækk-an av minstulønini undir seinasta landstýri, verður úrslitið:

minstuløn: 300 kr. ella 43 pst.

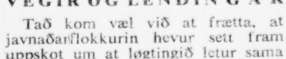
prísviðbótin: 0,06 kr. ella 66 pst.

Afturat hesum kemur 6 pst. fri-tíðarløn.

Hetta fingi fiski- og útróðra-menn fyrri 12,4 pst. prístalsvøktur eftir 4 árum undir seinasta landstýri.

Hvat hava fiski- og útróðramenn fingið í viðbót fyrri 8,3 pst. prístalsvøktur eftir 2 árum undir hesum landstýrinum?

IKKI EITT OYRA!

VEGI OG LENDINGAR

Tað kom væl við at frætta, at javnaðarflokkurin hevur sett fram uppskoti um at lættingið letur sama stundung til byggjan av havnum og lendingum sum fyrri vegagerð.

Her hevur verið ein misjavnur, sum beinleiðis hevur verið eiga figgarljut óføri hjá mangari kom-munum, tí ofta eru tilíkar útbýg-gingar rættliga dýrar og kostn-